

PROGRESJONSPLAN FOR GIELLAVEALGU AS

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområder som er beskrevet i rammeplanen (RP) for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, og flere områder vil ofte være representert samtidig gjennom tema og prosjekt i barnegruppa og i hverdagsaktiviteter. Vi ønsker å skape en naturlig progresjon for innholdet i barnehagen. Barn har ulike forutsetninger og det kan være store individuelle forskjeller. Vårprogresjonsplan tar utgangspunkt i barnets start i barnehagen og frem til det slutter. I denne perioden har vi et ansvar og skal sørge for utvikling og læring. Det er viktig å presisere at dette er en prosess, barna tilegner seg hele tiden erfaringer og ny kunnskap. Vi har søkelys på at lek og læring henger sammen. De fleste barna begynner i barnehagen når de er 1 år, men vi har også barn som begynner i barnehagen når de er både 2, 3, 4 og 5 år. I sin ryggsekk har de ulike erfaringer og opplevelser. Dette er forutsetninger vi skal ta hensyn til når vi er i samspill med barna.

Mål

Barna skal få tverrfaglig og allsidig erfaring med de ulike fagområdene

Arbeidet med de ulike fagområdene skal være tilpasset barnas utviklingsnivå og ferdigheter, samt ta utgangspunkt i barnas interesser

Barna skal oppleve glede, mestring og utvikling innenfor de ulike fagområdene

Delmål

Vi tilrettelegger barns læring - og danningsmiljø både ute og inne

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang

Kari Pape: Barn skal være i barnehagen i mange år, derfor er en plan for progresjon viktig. Barna må føle at de vokser i barnehagen – ikke at de vokser ut av barnehagen...

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barn får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer

1 – 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Voksne som forstår barnas initiativ og tolker deres signaler. Få hjelp til å sette ord på inntrykk, følelser og opplevelser (sette ord til handling).</p> <p>Gode samspillsituasjoner i hverdagen (for eksempel stell, av/påkledning, måltid) mellom barn/voksen; benevnelsen, bekreftelse og gjentakelse.</p> <p>Turtaking i sosialt samspill og kommunikasjon.</p> <p>Ha foto, peke – og billedbøker tilgjengelig for barn, fint utgangspunkt for samtale.</p> <p>Barna skal få positive og gjentatte erfaringer med enkle sanger, rim, regler og eventyr.</p> <p>Bruk alderstilpassende spill.</p> <p>Tall og bokstaver synlig i avdelingen.</p>	<p>Naturen som felles utgangspunkt for undring, samtale og refleksjon. Voksne som støtter opp om utvider barnas nysgjerrighet.</p> <p>Gode samtaler i alle daglige aktiviteter.</p> <p>Uttrykke seg muntlig i grupper, og en til en.</p> <p>Enkle dramatisering/rollespill.</p> <p>Bli kjent med bøker med mer tekst og faktabøker.</p> <p>Følge opp barnas initiativ til tegninger og leksekriving.</p> <p>Tall og bokstaver synlig i bokstaver</p> <p>Barna velger selv bøker. Barna blir lest for i små og store grupper</p>	<p>Bruke spill som stimulerer til lek og innlæring av begreper og turtaking.</p> <p>Skiveforberedende aktiviteter.</p> <p>Stimulere til fortellerlyst og gjenfortelling av tekst.</p> <p>Bli kjent med kapittelbøker.</p> <p>Tekstskaping. Lage sammenhengende muntlig tekst.</p> <p>Gi barna kjennskap til bokstaver og tall og avskrift.</p> <p>Begynnende forståelse av lyder og mengde. Takt og rytme i ord.</p> <p>Barna forteller om egne opplevelser og lytter til andre.</p>

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger våre verdier, normer og holdninger

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Vi hjelper barna å bli bevisst sine følelser; å være glad, lei seg, redd, sint og handle ut ifra det.</p> <p>Vi oppmuntrer barna til å være gode mot hverandre, hjelpe og samarbeide.</p> <p>Barna skal få en opplevelse av å bli sett, hørt og bekreftet/bli forstått.</p> <p>Vi hjelper barna å forstå hva som er rett eller galt i ulike situasjoner.</p> <p>Omsorgsfulle, trygge og forutsigbare voksne.</p> <p>Vi gir barna kjennskap til kristne høytider, jul og påske.</p>	<p>Vi legger til rette for at barn skal få tid og anledning til å undre seg, stille spørsmål og reflektere over opplevelser de har hatt.</p> <p>Barna skal få utvikle evnen til å løse konflikter. De voksne er barns rollemodeller.</p> <p>Barna oppmuntres til å bry seg om og ta vare på hverandre, samt å si fine ting om hverandre.</p> <p>Alle skal oppleve å ha en venn og vite hvordan man er en god venn.</p> <p>Vise respekt og toleranse for ulikheter i barnegruppa.</p> <p>Introduksjon av kristen høytider og andre ulike religioner som er representert i barnehagen.</p> <p>Vi formidler gamle tradisjoner knyttet til høytider og høste, sanke, samle.</p> <p>Vise respekt for alt liv i naturen.</p>	<p>Barn og voksne reflekterer over egne handlinger.</p> <p>Gode samtaler, fantasi og filosofering.</p> <p>Gode rollemodeller for de yngste, oppleve å få ansvarsoppgaver og bli vist tillitt som "de største" i barnehagen.</p> <p>Konflikthåndtering på enghånd i økende grad.</p> <p>Tilegne seg og utvikle toleranse og respekt for ulikheter som livsyn, trossyn og kulturelle forskjeller.</p> <p>Øve opp ferdighetene til å reflektere, undre og filosofere over store og små ting, fenomener og hendelser i hverdagen og i samfunnet vårt.</p> <p>Tilegne seg gode handlinger for å bli en demokratisk samfunnsborger.</p>

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Vi knytter telling og begrepsbruk til kjente konkreter f.eks. eventyr, fortellinger og i hverdagsaktiviteter.</p> <p>Barna får erfare og leke med ulike former både inne og ute. Eks. Puttekasse, baller, puslespill, former i sandkassa, naturmaterialer, etc.</p> <p>Lek i "rom i rommet" gjennom lek med esker, lekehus, skap, puter, bord etc.</p> <p>Benevning av matematiske begreper. Sortering.</p>	<p>Synlige tall og tallmengde på avdelingen.</p> <p>Barna får erfaring med tall og telling gjennom hverdagsaktiviteter, eventyr/historieformidling og sanger.</p> <p>Gi barna mulighet for å ta i bruk sin matematiske kunnskap i kreativ konstruksjonslek med ulike typer materialer (eks. Lego, togskiner, klosser, naturmaterialer.)</p> <p>Få erfaring med ulike typer terningspill, kortspill, strategi spill og regelleker.</p> <p>Orienter seg og få erfaring med avstand/tid bl.a på turer. Sortere, lage mønster med naturmaterialer.</p> <p>Få kjennskap til sammenheng mellom mengde og tall. Barna har kjennskap til og kan bruke preposisjoner.</p>	<p>Motivere til tall – og mengdeforståelse, former, klassifisering, mål og størrelser.</p> <p>Tegne/bygge større konstruksjoner, byggverk.</p> <p>Utvidet erfaring med ulike terningspill, kortspill, strategispill og regeltek.</p> <p>Barna kan tegne kart selv over barnehagen og uteplassen som gir romforståelse, og de har forståelse for posisjon og orientering.</p> <p>Barna kan på egenhånd løse enkle hverdagsproblemer, og kan være forbilder for andre barn</p>

Kropp, bevegelse og helse

Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egen forutsetninger.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Legge til rette for, og motiverer barna til å bruke kroppen aktivt, både finmotorisk og grovmotorisk. Bli kjent med kroppen sin.</p> <p>Legge til rette for mestringsopplevelser både ute og inne ut ifra barnas ferdighets-og utviklingsnivå.</p> <p>Oppmuntre og veilede barna til å bli selvstendige i hverdagssituasjoner.</p> <p>Barna oppdager og erfarer viktigheten av god håndhygiene og øver på håndvask.</p> <p>Frivillig do trening og tilrettelegging for bleieslutt</p> <p>Barna får utforske maten gjennom å bruke sansene sine (se, smake, lukte og føle)</p> <p>Bevege seg i ulikt terreng, i allslags vær, og til alle årstider.</p> <p>Anerkjennende voksne som støtter og bekrefter barns ulike følelsesuttrykk.</p> <p>Barna skal gjennom variert fysisk aktivitet oppleve mestring å få kjennskap til egen kropp.</p>	<p>Lek og utfoldelse ute og inne – mestre klatring, og sykling.</p> <p>Vi øver på finmotorikk, klippe og perle.</p> <p>Barna vasker hender når de har vært på do, før måltider og når de har vært ute.</p> <p>Barna smører maten sin selv og øver på turtakning i måltidsituasjoner.</p> <p>Do trening og tilrettelegging for bleieslutt</p> <p>Starte påkledningen selv og finne klær i hylle. Øve på å kle på i riktig rekkefølge og ta vare på egne klær.</p> <p>Vi bruker tilberedning og servering av varm lunsjen som en pedagogisk aktivitet hvor barna aktivt deltar.</p> <p>Barna skal få grunnleggende kjennskap til grenser rundt sin egen og andres kropp.</p>	<p>Fokus på stor grad av selvstendighet i hverdagssituasjoner.</p> <p>Tilrettelegge for ski, aking, og sykkelturner.</p> <p>Bevissthet rundt egen risiko i lek.</p> <p>Bevissthet på egen grenser og selvregulering.</p> <p>Skriveforberedende aktivitet.</p> <p>Utvikle gode holdninger til egen og andres kropp og sette grenser for egen kropp.</p>

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaring med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturens ulike årstider.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Bli kjent med barnehagens uteområde. Få kjennskap og utforske naturen i nærområdet.</p> <p>Respekt for livet i naturen. Nysgjerrig på naturen, lyder, lukter og farger</p> <p>Få opplevelser i naturen og erfaring med ulike årstider, vær og temperaturer. Eks: være ute i all slags vær, følge et tre et helt år og se forandringen gjennom høsten, vinter, vår og sommeren</p> <p>Plante, så og høste av naturen. Vi nyttiggjør oss av vekstene. Bruk av faktabøker. Barna utforsker og leker med vann.</p> <p>Undring om liv og død.</p>	<p>Få kjennskap og utforske naturen, lære om planter og dyr vi møter i skogen. Artsbestemme, høste, sanke og samle.</p> <p>Motivere barn til å være nysgjerrig, bruke sansene sine og undre seg over naturens mangfoldighet.</p> <p>Lær deg å bruke ulike verktøy f.eks sag, hammer og kniv.</p> <p>Grønnsakshage: Barna skal være med på såing, vanning og luking i kjøkkenhagen. De skal få erfaring med hvordan vi kan bruke det vi dyrker.</p> <p>Barna gjør ulike eksperiment med vann.</p> <p>Samtale om å ta vare på nærmiljø/natur. Alltid rydde etter oss på tur</p> <p>Undre seg over fysiske lover, eks. flyte, synke, fly, vannfall o.a.</p>	<p>Fremme forståelse for bærekraftig utvikling fokus på hvordan dyr, planter og deres gjensidige avhengighet har betydning for naturen.</p> <p>Lær deg å bruke ulike verktøy f.eks sag, hammer og kniv.</p> <p>Barna får erfaring i å tenne bål og spikke med kniv.</p> <p>Barna har kjennskap til hva som kjennetegner de ulike årstidene.</p> <p>Barna gjør ulike eksperiment og undrer seg sammen med barn og voksne over hva som skjer</p> <p>Grønnsakshage: Delta i hele prosessen fra jord til bord. (så frø, dyrke og høste egen mat.) Få erfaringer med å gi omsorg og ta vare på kjøkkenhagen vår.</p>

Kunst, kultur og kreativitet

Opplevelsen med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Vi legger til rette for at barn får bruke hele seg i sin skaperglede. Både i formingsaktiviteter og i aktiviteter med drama og musikk.</p> <p>Stimulerer til musikk og drama i barnehagen.</p> <p>Barna skal oppdage og utforske ulike materiale og verktøy.</p> <p>Vi legger til rette for bruk av natur – og gjenvinningsmaterialer.</p> <p>Barna skal bli kjent med fortellinger gjennom gjentakelser.</p> <p>Legge til rette for kulturelle opplevelser i og utenfor barnehagen.</p> <p>Samlingsstunder i og utenfor barnehagen</p> <p>Lage kunst av ulike naturmateriell</p>	<p>Søkelys på felles opplevelser, og gleden av å skape noe sammen.</p> <p>Tilrettelegge det fysiske miljøet, tilgjengelig materiale og utstyr slik at barn kan velge selv.</p> <p>Legger til rette for at barn skal få delta i skapende prosesser innen forming, musikk og drama.</p> <p>Bruk av forskjellige formingsteknikker både inne og ute.</p> <p>Formidling av vår kultur og tradisjoner. Barna skal bli kjent med ulike former for fortellinger som eventyr, sagn og myter.</p> <p>Barna kan lage gjenkjennelige motiv (hodefotinger og hus)</p> <p>Barna skal eksperimentere med farger</p>	<p>Vi støtter barna i å tørre å uttrykke seg kreativt, alene og i gruppe.</p> <p>Barna skal lage egne fortellinger og kunne gjenfortelle kjente eventyr.</p> <p>Barna kan bruke rytmeinstrumenter til å følge rytmen i en sang.</p> <p>Barna skaper egne og ulike kunstneriske uttrykk ved hjelp av forskjellige materiale og teknikker.</p> <p>Barna kan blande primærfarger, og har kjennskap til at dette blir andre farger.</p> <p>Barna fargelegger innenfor streker.</p> <p>Barna opplever et miljø hvor en kan være stolt av egen kulturell tilhørighet</p>

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Barna skal få oppleve medvirkning i hverdagen, og at de er betydningsfulle medborgere i fellesskapet.</p> <p>Få kjennskap til ulike tradisjoner og kulturer. Søkelys på fargene i det samiske flagget</p> <p>Barna skal få erfare at de hver og en har en egenverdi og er betydningsfulle for de andre.</p> <p>Gi barna gruppetilhørighet.</p> <p>Bli kjent med barnehagens område og nærområde.</p> <p>Barna oppdager og erfarer at de er seg og du er deg.</p>	<p>Bruk av naturen som kjønnsnøytral leke- og læringsarena. Bli kjent med barnehagens område og nærområde, i utvidet form.</p> <p>Kjennskap til vår kultur og levemåter. Barna får ett større innblikk om vår kultur; ved hjelp av joik, eventyr og sagn</p> <p>Vi er en del av verden, barna skal få innsikt i det.</p> <p>Bli kjent med kommunen vår og noen av de mulighetene den tilbyr.</p> <p>Barnemøter og barnesamtaler.</p> <p>Samtaler og refleksjoner rundt naturopplevelser.</p> <p>Smartboard og PC er et verktøy vi bruker sammen med barna.</p> <p>Barna utvikler og forstår at de er likeverdige deltakere i et demokrati.</p> <p>Barna skal få gå på lengre turer med sekk og oppleve naturen som arena for lek og læring</p>	<p>Barna skal få oppleve naturen året rundt, og få ett eierskap til den.</p> <p>Barna handler og tar ansvar for at alle opplever at de er en verdifull del av et fellesskap i lek og aktivitet.</p>

Danning og barns medvirkning

Nysgjerrige, utforskende og kreative barn i samspill med aktivt undrende voksne.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Personalet skal se hvert enkelt barn og anerkjenner barnas følelser</p> <p>Personalet skal være der barna er</p> <p>Personalet tolker barna med det gode blikk</p> <p>Personalet undrer seg sammen med barna</p> <p>Personalet finner ut hva barna er interessert i</p> <p>Personalet presenterer og gir tilgang til ulike erfaringer/materiell</p> <p>Personalet spinner videre på barnas initiativ i her og nå situasjoner</p> <p>Lage kreative lek og læringsmiljø</p>	<p>Barna må få opplevelser og erfare at deres behov og meninger er viktige.</p> <p>Personalet må gi dem tilstrekkelig opplevelser og erfaringer for at de skal bli nysgjerrige, kreative og spørrende individer.</p> <p>Barnas synspunkt skal tillegges vekt</p> <p>Barna er aktive deltagere i hverdagen</p> <p>Barna opplever støtte</p> <p>Barna skal selv lære å sette ord på følelser</p> <p>Barna øver på meningsutveksling, enighet og uenighet</p> <p>Vi har felles «kjøreregler»</p> <p>Vi har et løsningsorientert fokus</p> <p>Barna får i fellesskap delta i evaluering av egen hverdag</p>	<p>Personalet hjelper barna med å vurdere egen handling og konsekvens, «hva skjer hvis jeg gjør ...»</p> <p>Barna er prosjektledere i eget prosjekt</p> <p>Personalet skal utfordre og støtte barna i egen tenkning og handling</p> <p>Barna skal kunne reflektere over uenigheter og ulike problemstillinger, være løsningsorientert, og klare å gå videre i situasjonen</p> <p>Personalet gjennomfører intervju med 5 åringene og tar utgangspunkt i barnas svar når de tilrettelegger for den pedagogiske praksisen</p>

Null mobbing i barnehagen vår!

Det er alltid de voksne som har ansvaret for relasjoner i barnehagen – alltid, uten unntak (Lund og Helgeland 2016). Hovedmålsetting;

Vi jobber for å gi barna gode felles leke opplevelser hvor personalet er observant på barnas lek, er støttende i språkutviklingen og tar barnas opplevelser, tanker og følelser på vor.

1 - 2 åringen	3 – 4 åringen	5 – 6 åringen
<p>Ta godt imot alle barn. De skal føle seg velkommen og kjenne tilhørighet, «så kjekt å se deg, vi har ventet på deg»</p> <p>Personalet må være tett på barna, og hjelpe barna til å sette ord på følelser og handlinger.</p> <p>Begynnende empati, hjelpe barna til fint samspill; trøste, hjelpe, dele og være god.</p> <p>De voksne må vise konkret godhet med hverandre.</p> <p>Gode felles opplevelser og positive erfaringer sammen.</p> <p>Kartlegger relasjoner for å sikre at barna har gode relasjoner til de voksne.</p> <p>«Fremsnakkende holdning», snakke positivt om hverandre.</p> <p>Sørge for et inkluderende lekemiljø som alle kan være deltagende i.</p>	<p>Personalet er aktive deltagere og hjelper barna inn i lek, utvikler og løfter leken videre.</p> <p>Personalet setter ord på følelser, og viser at det er en sammenheng mellom handling og følelser</p> <p>Personalet tar tak og stopper uhensiktsmessig atferd.</p> <p>Barna skal støttes i å mestre motgang og håndtere utfordringer.</p> <p>Barna skal øve på å se andres behov, utvikle empati.</p> <p>Barna skal øve på å inkludere andre i lek.</p> <p>Felles fokus og felles opplevelser som gir alle barn grunnlag for å delta i leken.</p> <p>Lage lekemiljø/møteplasser som skaper gode relasjoner mellom barna.</p> <p>Barn skal øve på å sette egne grenser og respekteres andres grenser.</p>	<p>Barna øver på å ta imot andre synspunkt enn sine egne, og lytte til dem.</p> <p>Barna skal våge å stå i egne valg, og få positiv tilbakemelding for dette.</p> <p>Barna skal kunne bruke språket i konflikthåndtering og håndtere turtaking</p> <p>Barna skal ha en opplevelse av godt samspill og vennskap. Barnesamtaler om vennskap</p> <p>Personalet inviterer til et åpent og nært foreldresamarbeid ved begynnende utestenging og uhensiktsmessig samspill</p> <p>Barn skal øve på å hevde seg på en positiv måte</p> <p>Barna skal oppleve seg som verdifulle bidragsytere i fellesskapet.</p> <p>Barna skal øve på å gi og ta imot positive tilbakemeldinger til hverandre</p>